

Raadsnota

Raadsvergadering de dato 11 december 2023

Onderwerp: Parkeerbeleidsplan Valkenburg aan de Geul 2024-2028

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

Met deze raadsnota wordt aan de gemeenteraad gevraagd:

- Het Parkeerbeleidsplan 2024-2028 vast te stellen en het college te mandateren om, binnen de kaders van het parkeerbeleid, het MUPP vast te stellen (en indien nodig te wijzigen);
- Het incidentele projectbudget ad €510.000,- in 2024 te onttrekken uit de egalisereserve parkeereexploitatie;
- De besluitvorming ten aanzien van het tarievenstelsel te laten plaatsvinden via het definitieve tarievenbesluit 2025.

Doel nieuw parkeerbeleid

De gemeente Valkenburg aan de Geul heeft behoefte aan een herijking van het beleidskader voor parkeren. Het bestaande parkeerbeleid dateert van 2012. Sinds 2012 is er veel veranderd in en rondom Valkenburg aan de Geul en zijn tussentijds diverse wijzigingen doorgevoerd met impact op de functie parkeren en onze parkeerorganisatie. Daarnaast is bij raadsvergadering d.d. 13 december 2021 besloten tot het vaststellen van het Mobiliteitsplan. Eén van de uitwerkingpunten van Mobiliteitsplan is het nu voorliggende (concept) Parkeerbeleidsplan. Het parkeerbeleidsplan geeft invulling aan de ontwikkelrichtingen van het mobiliteitsplan en dat is het sturen van recreatief verkeer, het aansturen op meer actieve mobiliteit en vergoten van de leefbaarheid.

In 2023 zijn de ambities en opgaven op het gebied van parkeren tegen het licht gehouden en is bekeken hoe wij als Valkenburg aan de Geul kunnen aan sluiten op de veranderende wereld om ons heen, in ieder geval voor de komende 5 jaar maar ook met oog voor de toekomst. Binnen deze voorgestelde kaders geven wij invulling aan de parkeervraagstukken waar we als Gemeente Valkenburg aan de Geul voor staan.

In het concept parkeerbeleid zijn de kaders, vertaald in ambities, doelstellingen en acties. Nadere uitwerking van dit beleid en verdieping op diverse (financiële) onderdelen volgt in 2024.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

In het mobiliteitsplan Valkenburg aan de Geul 2040 is beschreven hoe de mobiliteitswereld aan transitie onderhevig is. Het mobiliteitsplan is het overkoepelend kader voor onder andere het middel parkeren. Parkeren is geen doel maar een voorziening dan wel sturingsmiddel om tegemoet te komen aan de leefbaarheid en economische vitaliteit van de omgeving. De wijze waarop met de voorziening parkeren wordt omgegaan heeft grote impact op de omgeving, verkeerstromen en zelfs de keuze voor het soort vervoersmiddel.

De start van nieuw parkeerbeleid vindt zijn oorsprong in 2019. In voorbije jaren hebben wij via diverse kanalen op diverse momenten informatie vergaard en verkregen ten aanzien van de parkeersituatie in onze gemeente. Inwoners, ondernemers en bezoekers hebben zowel via onze parkeerprovider P1 als rechtstreeks bij ons aanmerkingen op het parkeren in de gemeente kenbaar gemaakt. Daarnaast heeft begin 2023 een informatieve raadsessie plaatsgevonden, waarin aan de hand van stellingen, richting is gegeven aan en informatie is opgehaald die van groot belang is voor de uitwerking. Aanvullend op deze informatie is er in de voorbije periode gesproken met belangbehartigers van ondernemers en horeca in Valkenburg.

Het parkeerbeleidsplan is in de loop der tijd vervolledigd waarbij de belangrijkste aandachtspunten van de huidige parkeersituatie zijn:

- Het bestaande parkeerbeleid sluit niet aan bij de het (vastgestelde) Mobiliteitsplan. Immers er is geen sprake van enige differentiatie in de parkeertarieven, waardoor gebruikers niet gestimuleerd/gestuurd worden om aan de rand van de te kern te parkeren.
- De stap naar 'digitaal parkeren' verliep in 2017 niet soepel, maar inmiddels lijkt deze aanpassing door de meeste gebruikers geaccepteerd. Ondanks dat zijn er nog aandachtspunten op het gebied van communicatie en dienstverlening.
- Door verschillen in tijdsblokken van het betaald parkeren en van vergunninghouders zones is sprake van een diffuus pakket aan maatregelen dat voor bezoekers en gebruikers niet altijd duidelijk is. Ook handhaving geeft aan meer eenheid na te willen streven ten behoeve van de gebruiker.
- Naast de verschillen in tijden is er ook sprake van verschil in voorwaarden, met name op het gebied van vergunninghouders parkeren.
- De parkeersituatie in Valkenburg is dynamisch en de vraag fluctueert gedurende het jaar. In de reguliere situatie is er meer dan voldoende parkeerruimte aanwezig, alleen tijdens specifieke weekenden en evenementen is de parkeercapaciteit in Valkenburg aan de Geul beperkt.
- De bestaande parkeernormen zijn toe aan vernieuwing.

3. Relatie met bestaand beleid

In het plan is de relatie met bestaand beleid beschreven. Naast de Mobiliteitsvisie en het Mobiliteitsplan is een relatie gelegd tussen de gebiedsvisie Valkenburg Oost, de Gebiedsvisie West en de Visie Vrijtijdseconomie. Het parkeerbeleid heeft daarnaast een relatie met het in ontwikkeling zijnde laadpalenbeleid en de aanpak van handhaving.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

Kortheidshalve verwijzen we naar het Parkeerbeleidsplan 2024-2028 dat als bijlage aan deze raadsnota is toegevoegd.

Ambities

De ambities van het parkeerbeleid zijn zo geformuleerd dat de gebruikers zijn ondergebracht in een doelgroep (bewoners en hun bezoek, ondernemers & werknemers, lokale en regionale en (inter)nationale bezoekers). Allen komen aan bod inclusief de gemeentelijke parkeerorganisatie die zorgdraagt voor de exploitatie van de functie parkeren.

De 3 ambities van het voorgestelde Parkeerbeleid zijn als volgt geformuleerd:

- *Realiseren van flexibel parkeeraanbod afgestemd op de vraag van bezoekers, ondernemers en werknemers;*
- *Streven naar een balans tussen leefbaarheid en bereikbaarheid voor bewoners en hun bezoek;*
- *Het uitvoeren van parkeertaken gebeurt efficiënt en blijft voor de gemeente 'betaalbaar'.*

Om invulling te geven aan deze ambities stellen we in grote lijnen de volgende acties voor:

- We streven naar eenduidigheid voor zowel onze bewoners als bezoekers op het gebied van parkeren. Dat betekent dat we inzetten op parkeerregulering in de gehele kern Valkenburg, waarbij we ook Broekhem Noord onderbrengen in het vergunninghouders gebied.
- De bestaande bewonersvergunningen en zonetijden worden meer eenduidig, waarbij uitzonderingen worden opgeheven; geen uitzonderingen meer in uitgifte beleid, overal gelijke ingangstijden en gelijke geldigheid gedurende het gehele jaar (behoudens zone centrum).

- We evalueren het bestaande proces en dienstverlening rondom bestaande vergunningverlening en parkeerproducten en gebruiken dit als input voor de nieuwe service.
- Om ons centrum en de sociale voorzieningen aantrekkelijk te houden voor lokale en regionale bezoekers zetten we in op één uur parkeren tegen 'nul-tarief' in geheel Valkenburg, waarbij we gebruik gaan maken van kenteken parkeren om dit te kunnen uitvoeren.
- Met de invoering van tariefdifferentiatie is meer sturing mogelijk op verkeer en parkeren. Aan de randen van Valkenburg hanteren we lagere tarieven dan in het centrum.
- De betaald parkeertijden worden gelijkgetrokken voor het gehele centrum, waarbij de tijden betaald parkeren verruimd worden naar 10:00u - 22:00u (met uitzondering van parkeerterrein Cauberg en parkeergarage Aan de Kei, daar geldt net als nu 24/7 betaald parkeren).
- Fietsparkeren is een belangrijk thema en we bekijken de mogelijkheden voor meer veilige en comfortabele stallingen in het centrum.
- We maken nieuwe afspraken over dienstverlening en parkeerproducten, waarbij we het parkeren in de toekomst voor ons als gemeente betaalbaar houden.
- We zetten in op efficiëntere manieren van handhaven en het verhogen van de betalingsbereidheid.
- Belangrijk onderdeel in het geheel om te komen tot een nieuwe aanpak van ons parkeerareaal is het opzetten van een deugdelijke monitoring van de daadwerkelijke opbrengsten van het nieuwe parkeerregime. Alleen op deze wijze kan er adequaat bijgestuurd worden.

Hoewel het totaal effect van al de voorziene wijzigingen moeilijk op voorhand te garanderen is, is het van belang wel een keuze te maken zodat een begin gemaakt kan worden met het nastreven van de ambities.

5. Samenwerking

Het Parkeerbeleidsplan is zoals reeds beschreven tot stand gekomen na overleg met bewoners, bedrijven, belanghebbenden en overige actoren. We verwijzen naar hoofdstuk 1, paragraaf 1.3 van het bijgevoegde concept-Parkeerbeleidsplan.

Daarnaast heeft afstemming plaatsgevonden met de Afdelingen VVTH, Fysieke en Economische ontwikkeling en Financiën. In uitwerking van het beleid zal met de verschillende afdelingen en externe partijen verdere afstemming plaatsvinden. Een samenwerking die hierbij gestalte krijgt, is het aansluiten bij het landelijk Servicehuis Parkeren en Verblijfsgebieden (SHPV).

6. Aanbestedingen

Voor de uitrol van het parkeerbeleid op straat is gedurende minimaal 1,5 jaar inhuur van expertise nodig net als voor het mogelijk aanbesteden van nieuwe contracten ten aanzien van service en beheer en onderhoud. De invulling van deze expertise zal via de gangbare inkoopprocedure verlopen.

7. Duurzaamheid

Het parkeerbeleidsplan is een uitwerking van het Mobiliteitsplan. Verduurzaming van verkeer en vervoer is een transitie welke meerdere jaren in beslag neemt. Het nieuw opgestelde parkeerbeleid stuurt mede op het gebruik van de fiets. Het realiseren van meer gebruik van de randparkings en mogelijk deelfietsystemen ter plaatse (via mobiliteitsplan) draagt ook bij aan minder CO2.

8. Financiën

Het uitgangspunt van dit Parkeerbeleidsplan is een budgettair neutrale exploitatie te genereren.

Als tegenhanger van de voorgenomen keuzes van het eerste uur tegen 'nul-tarief' parkeren, het sturen op randparkeren en het sturen op minder langparkeerders in het centrum, is een afgewogen

eenheid van tarieven voor betaald parkeren en de kosten van de overige parkeerproducten noodzakelijk. Met andere woorden tegenover iedere keuze die geld kost, staat een maatregel die dit compenseert.

Het effect van nieuw parkeerbeleid is slechts tot een bepaalde hoogte in te schatten op basis van beschikbare data en expert judgement. De daadwerkelijke gedragingen van parkeerders bepalen uiteindelijk het effect op de exploitatie. Zo ver als onze beschikbare data reiken zijn er berekeningen gemaakt. Er blijven echter aspecten in het nieuwe beleid waarvan het verdere (positieve) effect moeilijk in te schatten is, zoals het verruimen van de parkeertijden en het toevoegen van een vergunningenzone zoals Broekhem Noord of het aansluiten bij de landelijke samenwerking SHPV of een andere vorm van handhaving.

Hieruit is een indicatie voor het tarievenhuis voorgesteld waarmee in het epicentrum het hoogste tarief voor een tweede en volgende uren berekend wordt (het eerste uur is gratis ten behoeve van bezoek aan onze (sociale) voorzieningen en kort bezoek). Daaromheen bevinden zich 3 schillen waar het tarief per uur met een euro afneemt, tot €1,- op de randparkeerterreinen. De dagtarieven zijn net als nu niet overal beschikbaar en worden daar waar wel aanwezig sterk verhoogd met als doel het randparkeren voor langparkeerders aan het centrum te stimuleren.

De definitieve tarieven indeling wordt u in de loop van 2024 voorgelegd alvorens het definitieve tarievenbesluit 2025 vast te stellen.

In lijn met de voorgestelde tarieven zullen ook de tarieven voor de maand-, week- en dagkaarten worden afgestemd. Het parkeren voor werknemers wordt hierin ook voorzien.

Ook zijn er bestaande afspraken, contracten en raadsbesluiten met enkele partijen waar een nieuw besluit over moet worden genomen en welke cruciaal zijn voor het beoogde financiële resultaat. Om een goede start te kunnen maken met de ambities en acties van het parkeerbeleid is er voor de komende 5 jaar incidenteel budget nodig om het tot uitvoering te kunnen brengen. Deze acties zijn verwoord in het Meerjaren Uitvoerings Programma Parkeren (MUPP) 2024-2028 . Het uitrollen van een nieuw parkeerregime op straat heeft zeer veel voeten in de aarde en vraagt specifieke expertise waarover wij als kleine gemeente met een stadse parkeeropgave, niet beschikken. Dit is ook niet regulier nodig maar wel incidenteel zoals nu bij de uitrol van een parkeerregime op straat en het verzorgen van specifieke aanbestedingen op het gebied van parkeren. De dekking van deze incidentele uitgaven zoals aangeduid in de het MUPP (hoofdstuk 6) zijn voorzien vanuit de reserve parkeerexploitatie.

Belangrijk onderdeel om te komen tot een nieuwe aanpak van ons parkeerareaal is het opzetten van een deugdelijke monitoring van de daadwerkelijke opbrengsten van het nieuwe parkeerregime. Alleen op deze wijze kan er jaarlijks adequaat bijgestuurd worden. Ook een voorstel tot indexering maakt hier onderdeel van uit.

9. Communicatie

Na vaststelling van het parkeerbeleid wordt deze gepubliceerd op overheid.nl en op de website van de gemeente Valkenburg aan de Geul.

10. Afwegingen en Advies

Wij adviseren u om:

- Het Parkeerbeleidsplan 2024-2028 vast te stellen en het college te mandateren om, binnen de kaders van het parkeerbeleid, het MUPP vast te stellen (en indien nodig te wijzigen);
- Het incidentele projectbudget ad €510.000,- in 2024 te onttrekken uit de egaliseringsreserve parkeerexploitatie;

- De besluitvorming ten aanzien van het tarievenstelsel te laten plaatsvinden via het definitieve tarievenbesluit 2025.

11. Bijlagen

1. Parkeerbeleidsplan Valkenburg aan de Geul, aantrekkelijk parkeren 2024-2028
-

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

mr. G.S. Reehuis
directeur/gemeentesecretaris

D.M.M.T. Prevoo
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 31 oktober 2023;

Gehoord de raadscommissie Fysiek Domein de dato 21 november 2023;

B e s l u i t :

- Het Parkeerbeleidsplan 2024-2028 vast te stellen en het college te mandateren om, binnen de kaders van het parkeerbeleid, het MUP vast te stellen (en indien nodig te wijzigen).
- Het incidentele projectbudget ad € 510.000,- in 2024 te onttrekken uit de egalisatiereserve parkeerexploitatie.
- De besluitvorming ten aanzien van het tarievenstelsel te laten plaatsvinden via het definitieve tarievenbesluit 2025.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 11 december 2023.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

D.M.M.T. Prevoo,
voorzitter